

Ryhtiä ennaltaehkäisyyn

Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisen toimintamallin kehittäminen

Hyve-hanke

Raisa Valve
HY/Palmenia
raisa.valve@helsinki.fi

Ryhdykkyyys on lisääntynyt

- Yhteistyö lisääntynyt
- Rakenteet
- Systemaattisia toimintatapoja
- Työ näkyväksi
- Kuntalaisten aktivointia
- Sosiaalisuus mukana

Heimo-hyvinvointipiirin TAVOITTEET

Järjestetään
maakunnallisena
yhteistyönä

Uusien toimintamallien
ennakkoluutoton
käyttöönotto

Kustannusten
hallitseminen

Palveluiden ja kuntien
rajat eivät
ole este palveluiden
sujavuudelle

Toteutetaan
lähellä
ihmisiä

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
peruspalvelut lähellä

Sujuvaa palvelua
(asiakasprosessit)

Teknologia
toiminnan apuna

Edistetään
terveyttä ja
hyvinvointia

Hyvinvoinnin
edistäminen osa
hoito- ja
palveluprosesseja

Kannustetaan itsestä ja
lähiympäristöstä
huolehtimiseen

Palveluja painotetaan
uudella tavalla

HEIMO
-HYVINVOINTIPIIRI-

Hyveen kokonaistavoite

- Luoda systemaattinen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisen toimintamalli Päijät-Hämeeseen (15 kuntaa)
  - Pysyvä toiminta ja rakenteet
- Hankkeen aikana toimintamallia pilotoidaan valtimotautien ja erityisesti tyypin 2 diabeteksen ehkäisyyn (elintapaohjaus) sekä ikääntyvien toimintakykyisyyden tukemisen systematisoinnissa

Hyve-hankkeen organisointi

Hyve hankeryhmä
pj. Martti Talja

Hyve ydinryhmä:

Raisa Valve
Risto Kuronen
Sari Hokkanen
Anna Päätaalo

Strategiatyö

Pj. Heli Laapio-Knuutila

Ehdotus strategisista linjauksista valituilla painopistealueilla
Malli strategisten linjausten käyttöönotosta

Elintapaohjaus

Pj. Raisa Valve

Elintapaohjauksen **prosessikuvaus**
Malli toimeenpanosta ja kirjaamisista
Ehdotus toiminnan jatkuvasta arvioinnista

Pitkäaikaistyöttömien

Terveys ja hyvinvointi
Pj. Harri Koivu

Malli terveystarkastusten ja elintapaohjauksen järjestämisestä keskitettynä toimintana olemassa olevissa rakenteissa

Ikääntyneen Toimintakykyisyys

Pj. Raisa Valve

Toimintakykyisyyden tukemisen **prosessikuvaus**
Malli toimeenpanosta ja kirjaamisista
Ehdotus toiminnan jatkuvasta arvioinnista

Sosiaalisen toimintakyky

Pj. Marjaana Seppänen

Ehdotus ikääntyvien sosiaalista toimintakykyä kuvaavasta mittaristosta ja sen käytöstä

Väestön aktivointi

Jatkuvan toiminnan malli terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen viestintään

Hyvän Olon Nastola

Päätäjien ja eri hallintokuntien toimintatapojen kehittäminen

RAKENTEET

Hyve-yksikkö 1.1.2009-31.12.2010

- Hallinnollisesti Phsotey:n peruspalvelukeskuksessa
- Toiminnan rahoittajina kaikki alueen kunnat
- Rahallinen panostus n. 1e/asukas/vuosi
  - kaikkien alueen kuntien käytössä seuraavat kaksi vuotta (osaksi EAKR-rahoituksella)
  - jatkaa Hyve-hankkeessa (1.9.2006-31.12.2008) tehtyä työtä
  - keskeisenä tavoitteena juurruttaa alueelle systemaattinen elintapaohjauksen malli valtimotautien ja T2D:n ehkäisyyn

Työntekijät: Risto Kuronen
Anna Päätalo
Sari Hokkanen

SYSTEMAATTISIA TOIMINTATAPOJA

Elintapaohjausprosessin toteutus perusterveydenhuollossa

Riskihenkilön tunnistus

Perusterveydenhuollon hoito-henkilökunta tunnistaa riskihenkilöt eri toimipisteissä vyötärölihavuuden ja sukrasitteen perusteella

Täytetään T2D riskitesti

- Pisteet alle 15:
Annetaan kirjallinen ohje ja kannustetaan noudattamaan terveellisiä elintapoja
- Pisteet 15 tai yli:
Lähete verikokeisiin: lipidit ja glukoosirasituskoe
Lähete elintaparyhmäohjaukseen

Motivoidaan asiakasta osallistumaan elintaparyhmään

Elintapaohjauksen toteutus

Ryhmänohjaaja

- vastaa ryhmänohjauksesta
- ohjaa kuuden tapaamisen ryhmän
- huolehtii ryhmänohjaukseen liittyvistä kirjaamisista

Ryhmänohjaus

- tavoitteellista toimintaa
- yksilöllistä ohjausta ryhmässä
- ohjaajana koulutuksen saanut ryhmänohjaaja, tukena alueellinen ravitsemusterapeutti
- ryhmässä motivointi, muutoksen suunnittelu, kokeilu ja ylläpito

Elintapaohjaus tapahtuu 80 %:sti ryhmissä

Seuranta ja arviointi

Asiakasta kannustetaan

- ylläpitämään terveellisiä elintapoja
- osallistumaan avoimiin elintaparyhmiin

Ryhmänohjaaja

- kutsuu elintaparyhmäläiset avoimeen seurantaryhmään
- ohjaa seurantaryhmän
- huolehtii seurantaan liittyvistä kirjaamisista
- arvioi ryhmän onnistumista ja oman toiminnan kehittämistä

Kerätään raportit tilastoinneista sovituin väliajoin

TYÖ NÄKYVÄKSI

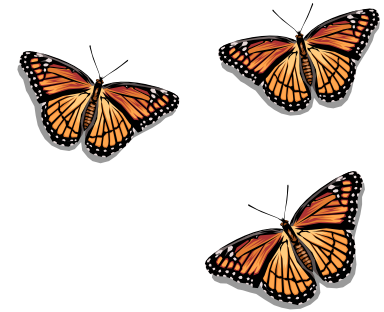
Erilliset kirjaamisohjeet

potilastietojärjestelmiin (Effica ja Pegasos)

HEIMO
-HYVINVOINTIPIIRI-

Työ jatkuu...

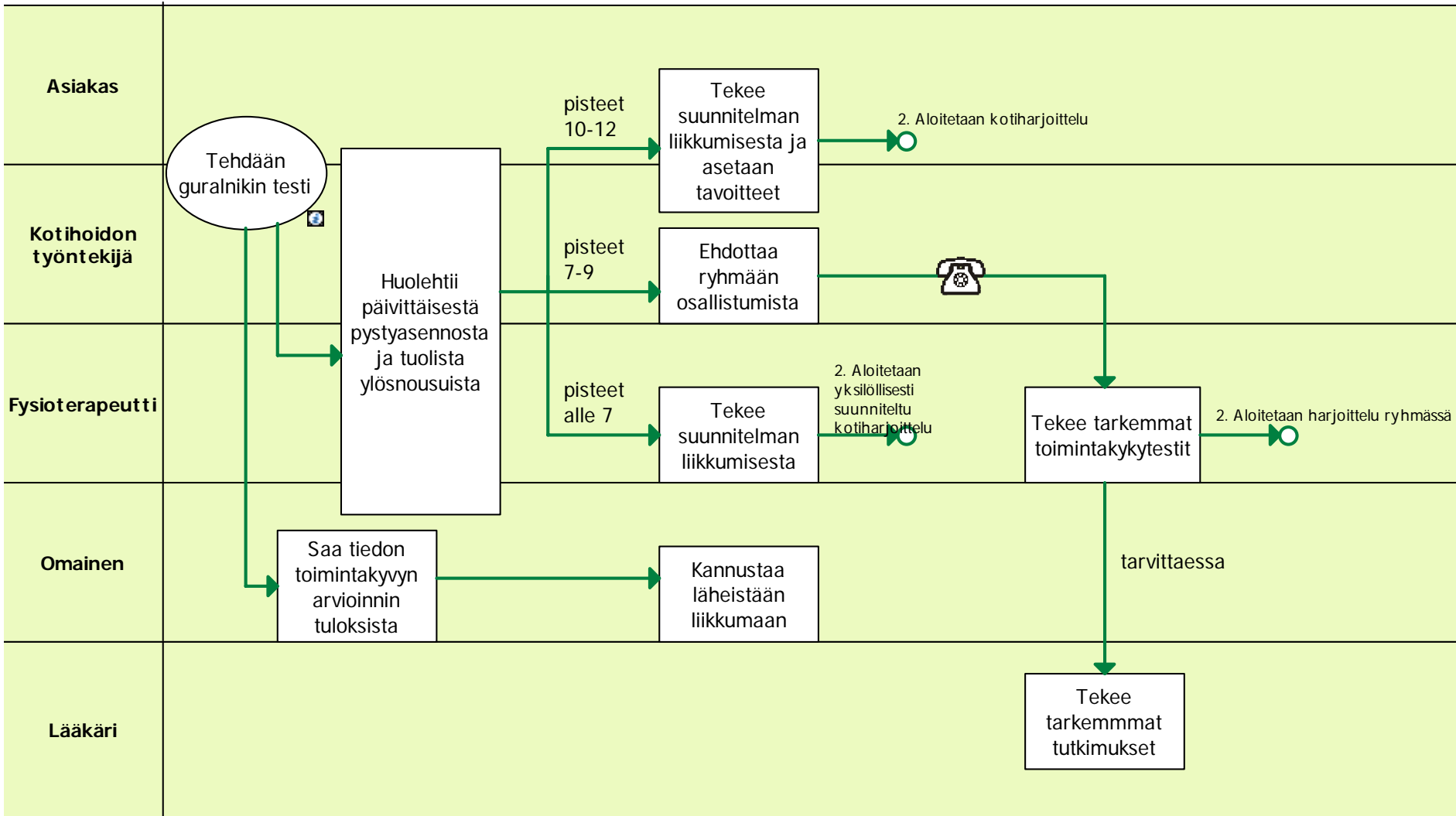

- Elintaparyhmäohjauksen hyödyntäminen
- raskausdiabeetikoiden hoidossa
- ylipainoisten lasten perheiden ohjauksessa
- varusmiesten terveyden edistämisessä
- vastaanoton toiminnassa
- työterveyshuollon toiminnassa
- työttömien ja mielenterveyskuntoutujien tukitoiminnassa (RYTMI)

- Pitkäjänteisen kehittämistyön kuvaus: Absetz&Patja (toim.),
Ennaltaehkäisyn kehittäminen Päijät-Hämeen terveydenhuollossa,
PHSOTEYN julkaisuja 68, 2008)

SYSTEMAATTISIA TOIMINTATAPOJA

Toimintakyvyn arvioinnin ja tukemisen prosessi

Väestöä aktivoitu yhteistyössä

Hyvä Olo **N**AS OLA

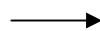
Hyve

WMF

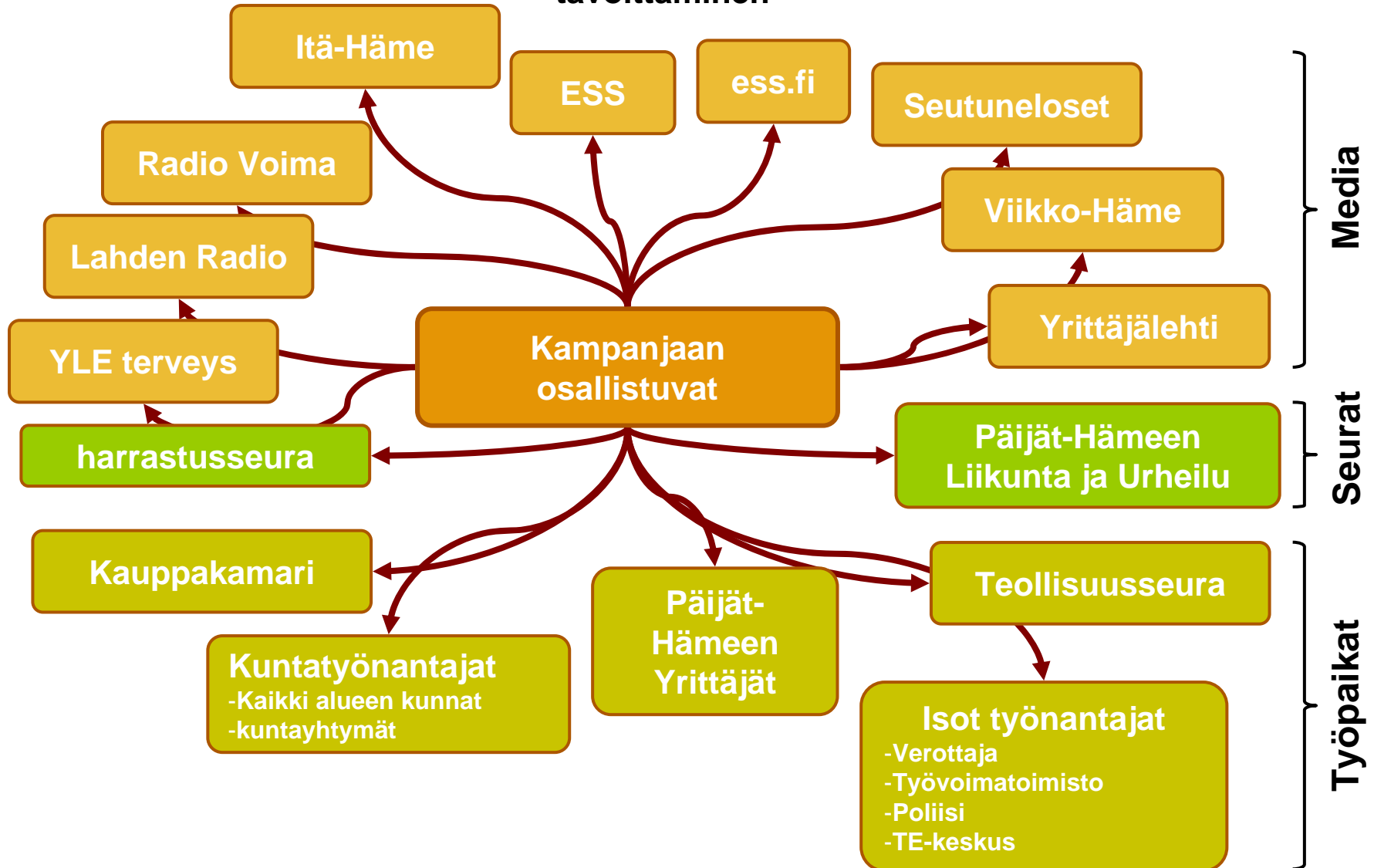

Alueen toimijat

Kampanjaan osallistuvat

Tavoitteena oli laaja näkyvyys mediassa sekä kaikkien työyhteisöjen tavoittaminen

Sosiaalisuus mukana

Sosiaalisen toimintakyvyn arvioinnin kehittäminen

Tukea kotona selviytymistä
mahdollisimman pitkään ja
nostaa esille sosiaalisen toimintakyvyn merkitys
fyysisen toimintakyvyn rinnalla

HEIMO
-HYVINVOINTIPIIRI-

Heimo-hyvinvointipiirin TAVOITTEET

Järjestetään
maakunnallisena
yhteistyönä

Uusien toimintamallien
ennakkoluutoton
käyttöönotto

Kustannusten
hallitseminen

Palveluiden ja kuntien
rajat eivät
ole este palveluiden
sujuvuudelle

Toteutetaan
lähellä
ihmisiä

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
peruspalvelut lähellä

Sujuvaa palvelua
(asiakasprosessit)

Teknologia
toiminnan apuna

Edistetään
terveyttä ja
hyvinvointia

Hyvinvoinnin
edistäminen osa
hoito- ja
palveluprosesseja

Kannustetaan itsestä ja
lähiympäristöstä
huolehtimiseen

Palveluja painotetaan
uudella tavalla

HEIMO
-HYVINVOINTIPIIRI-

